

Inne zastosowania Metody Tomatisa

U dzieci:

- ⦿ trudności szkolne
- ⦿ zaburzenia koncentracji
- ⦿ autyzm.

U osób dorosłych:

- ⦿ stres (Metoda Tomatisa ze względu na efekt w postaci zmniejszenia napięcia, lęku i wzrost kreatywności jest stosowana jako wspomaganie walki ze stresem).

Zarówno u dzieci, jak i u osób dorosłych Metodę Tomatisa stosuje się wspomagająco podczas nauki języków obcych. Każdy język posiada pewne charakterystyczne dla siebie spektrum częstotliwości. Dziecko przebywając wciąż wśród osób mówiących językiem ojczystym uczy się go i ztraca w pewnym sensie umiejętność słuchania subtelnych różnic występujących w innych językach – stąd np. problemy z wiernym naśladowaniu obcego akcentu. Metoda Tomatisa pozwala powtórnie „otworzyć uszy” na te zakresy częstotliwości, których nie używamy w języku ojczystym, a których słyszenie jest konieczne, aby mówić poprawnie w języku obcym.

Informacje dotyczące Metody Tomatisa
można znaleźć na stronach internetowych

www.ifps.org.pl
www.tomatis-group.com

Metoda przeznaczona

dla dzieci i młodzieży z problemami szkolnymi, dysleksją i zaburzeniami komunikacji językowej, wdrażana w szkołach specjalnych i integracyjnych oraz w oddziałach integracyjnych szkół ogólnodostępnych

Metoda wdrażana

przez Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu,
firmę Young Digital Poland
oraz Ogólnopolską Fundację Edukacji Komputerowej
w ramach umowy z Ministerstwem Edukacji i Nauki

Koordinator merytoryczny – dr Joanna Ratyńska

jest członkiem *International Association of Registered Certified Tomatis Consultants (IARCTC)*
– Międzynarodowego Stowarzyszenia skupiającego
Certyfikowanych Konsultantów Metody Tomatisa,
a także jest członkiem Komitetu Naukowego
oraz Komitetu Edukacji Publicznej IARCTC

Klinika Foniatrii
Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu w Warszawie
e-mail: tomatis@ifps.org.pl

© Copyright 2005
Wszystkie prawa zastrzeżone

Projekt współfinansowany
ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Metoda Tomatisa

stymulacja audio-psycho-lingwistyczna

www.ifps.org.pl

Kim był Alfred Tomatis?

Profesor Alfred Tomatis był francuskim otolaryngologiem, który od lat 40-tych XX w. prowadził badania nad rolą narządu słuchu. Szczególnie interesował go problem zależności pomiędzy słyszeniem a tworzeniem głosu i produkcją mowy.

W oparciu o swoje obserwacje Tomatis sformułował prawo, zwane pierwszym prawem Tomatisa, które brzmi: **głos zawiera jedynie te częstotliwości, które jest w stanie odebrać nasz narząd słuchu**. W pewnym uproszczeniu można powiedzieć, iż oznacza to, że aby prawidłowo kontrolować głos i mowę, trzeba umieć słuchać samego siebie. Z pierwszego prawa Tomatisa wynika automatycznie drugie prawo: **modyfikacja sposobu słuchania prowadzi do zmian w głosie**.

Rola narządu słuchu

Nasz narząd słuchu pozwala na komunikowanie się z otoczeniem i to, co słyszymy, wpływa na kształtowanie się naszego głosu, mowy i języka (np. dziecko niesłyszące nie jest w stanie samodzielnie nauczyć się mówić – jest odcięte od świata dźwięków i jego komunikacja ze światem jest w ten sposób ograniczona). Okazuje się, że sposób działania narządu słuchu ma również wpływ na przyswajanie sobie umiejętności czytania, pisania, a nawet na postawę ciała, koordynację ruchów i stany emocjonalne. Tomatis uważał ponadto, iż ucho ludzkie jest pewnego rodzaju „dynamem” dostarczającym energii naszemu mózgowi. Słuchanie pewnego rodzaju dźwięków działa pobudzająco na mózg, przygotowując go do innego rodzaju aktywności. Tomatis uważał, iż szczególnie korzystne dla naszego organizmu są dźwięki zawierające w swoim widmie dużo składowych o wysokiej częstotliwości. Taką cechą mają pewne rodzaje muzyki, np. muzyka Mozarta lub chorały gregoriańskie. Są one wykorzystywane w terapii Metodą Tomatisa.

Uwaga słuchowa, czyli czym różni się słyszenie od słuchania?

Tomatis zauważył, że słyszenie nie jest jednoznaczne ze słuchaniem. Słyszenie jest procesem biernym i zależy od stanu naszego narządu słuchu. Jeżeli narząd słuchu jest uszkodzony, możemy mieć problemy ze słyszeniem pewnych dźwięków. Najczęściej stosowanym badaniem, które pozwala określić stan słuchu u pacjenta, jest badanie audiometryczne.

Słuchanie (uwaga słuchowa) jest procesem aktywnym. W uproszczeniu można powiedzieć, iż jest to umiejętność świadomego odbierania bodźców dźwiękowych i czerpania z nich informacji. O ile słyszenie jest funkcją, która zależy od stanu narządu słuchu, słuchanie jest umiejętnością, która rozwija się przez całe życie człowieka. Okazuje się, że nawet osoby ze znakomitym słuchem stwierdzonym w badaniu audiometrycznym mogą mieć problemy ze słuchaniem.

Osoby z zaburzeniami uwagi słuchowej wydają się czasem puszczać informacje „koło uszu” – trzeba im np. kilkakrotnie powtórzyć pytania lub polecenia. Osoby takie są zwykle podejrzewane o niedosłuch. Często jednak ich narząd słuchu nie jest uszkodzony. Zaburzona jest u nich natomiast uwaga słuchowa.

Źródło zaburzeń uwagi słuchowej może leżeć już we wczesnym dzieciństwie. Powstaniu tego typu zaburzeń mogą sprzyjać, np. częste zapalenia uszu lub przewlekłe zapalenie uszu (gdy dziecko przez jakiś czas jest częściowo odcięte od pewnej porcji dźwięków otoczenia). Ważną przyczyną zaburzeń uwagi słuchowej mogą być silne przeżycia emocjonalne, np. śmierć rodzica, adopcja, pobyt w szpitalu itp. Tomatis uważał, że w pewnym sensie uwaga słuchowa jest chęcią do komunikowania się jednostki z otaczającym światem.

Objawy mogące sugerować istnienie u danej osoby zaburzeń uwagi słuchowej to:

- ⊕ zaburzenia koncentracji uwagi
- ⊕ nadwrażliwość na dźwięki
- ⊕ błędna interpretacja pytań
- ⊕ mylenie podobnie brzmiących słów
- ⊕ konieczność powtarzania poleceń
- ⊕ monotony głos
- ⊕ ubogie słownictwo
- ⊕ trudności z czytaniem i pisanem
- ⊕ niemuzikalność
- ⊕ słaba koordynacja ruchowa i słabe umiejętności sportowe
- ⊕ niewyraźne pismo
- ⊕ mylenie strony lewej i prawej
- ⊕ męczliwość
- ⊕ nadaktywność
- ⊕ tendencje depresyjne
- ⊕ nadwrażliwość emocjonalna
- ⊕ brak wiary w siebie
- ⊕ nieśmiałość
- ⊕ drażliwość
- ⊕ wycofywanie się.

Lateralizacja słuchowa – czy prawe ucho słucha inaczej niż lewe?

Okazuje się, że ważną rolę w procesie słuchania odgrywa tzw. lateralizacja słuchowa. Każdy z nas preferuje posługiwanie się jedną z rąk (najczęściej prawą). Taka preferencja istnieje również dla nogi, oka, a także u